

Делегация от игумени и поселници на египетски манастири пристигна в Русия

На 23 август 2021 г. по покана на Светейшия Патриарх Московски и на цяла Русия Кирил делегация от игумени и поселници на манастирите на Коптската Църква пристигна в Москва с цел да направи поклонение в православните манастири на Русия.

Настоящата визита се провежда в контекста на развитието на диалога между Руската Православна Църква и Коптската Църква в рамките на дейностите на съответната Комисия за междуцърковен диалог и е част от програмата за взаимни посещения на представители на руското и коптското монашество, което се прилага през последните години.

Гостуващата делегация включва: председателя на манастира Ел-Мухарак в името на Пресвета Богородица Дева Мария (провинция Асют), епископ Вукол, ръководител на делегацията;

игуменът на манастира в името на свети Тома и Виктор в Хадаба (провинция Южен Синай), епископ Саверий; председателя на манастира на Пресвета Богородица в Ахмим (провинция Сохаг), епископ Матей; игуменът на манастира Свети Паисий Велики в Нитрийската пустиня, епископ Агатий; Епископ Михаил, първият Патриаршески викарий в Кайро; Йеромонах Кирил Анба Бишей, Патриаршески секретар, поселник на манастира „Свети Паисий Велики“ в Нитрийската пустиня; монах Тавадрос Ел Мохараки, монах от манастира Ел-Мухарак в името на Пресвета Богородица (провинция Асют); монах Макарий ел-Томаси, поселник на манастира в името на свети Тома и Виктор в Хадаба (провинция Южен Синай); монах Юсеф ел-Ахмими, поселник на манастира на Пресвета Богородица в Ахмим (провинция Сохаг); монах Петър ел-Макари, монах Зевс ел-Макари, монах Меркурий ел-Макари и монах Марк ел-Макари; Специален представител на Коптската Патриаршия д -р Антон Милад.

На международното летище Домодедово гостите бяха посрещнати от председателя на Синодалния отдел за манастирите и монашеството на Руската Православна Църква, митрополит Каширски Теогност, секретаря на ОВЦС по междухристиянските отношения, иеромонах Стефан (Игумнов), представителя на Коптската Църква в Русия, Йеромонах Дауд ел-Антоний, служители на ОВЦС йеродякон Петър (Ахматханов), С.Г. Алферов, Д. Е. Аракелян и Р.Д. Рубан.

Престоят на делегацията в пределите на Руската Православна Църква ще продължи до 1 септември. В рамките на посещението се планира визита на светите места и историческо-културните забележителности на територията на Московска, Тверска, Новгородска и Санкт Петербургска митрополия, както и манастирите на руския север.

***

Връзките между народите на историческа Русия и християните в Египет имат дълбоки корени. От древни времена погледът на нашите благочестиви предци е бил насочен към земите на християнския Изток, описани в Библията. Интересът на руските поклонници е бил предизвикан не само от Палестина, Сирия и Мала Азия, но и от Египет - родното място на християнското монашество, земята, в която Светото Семейство обитава няколко години. По време на поклоненията са възниквали контакти между християните от Русия и Египет. Сред последните, абсолютното мнозинство са вярващите от Коптската Църква, която наред с Арменската Апостолска, Сирийската Ортодоксална, Маланкарската, Етиопската и Еритрейската Църкви, принадлежи към семейството на Древните Източни Църкви от дохалкедонската традиция. Именно коптските християни са пазители на светите места на египетската земя и наследници на традициите на монашество, заложили от представителите на този древен народ - монасите Антоний Велики, Павел от Тива, Макарий Велики, Паисий Велики,

През 1845 и 1850 г. ръководителят на Руската духовна мисия в Йерусалим архимандрит Порфирий (Успенски) посетил Египет, автографът му все още може да се види на стената на главната катедрала на коптската лавра на преподобни Антоний Велики в Източна Пустиня близо

до Червено море. В същото време той пише много монографии за коптската църква. Сред самите копти тези писания също били широко известни и разпространени през миналия век, както и произведенията на такива руски светци като свети Филарет Московски, Теофан Затворник, Игнатий (Брянчанинов), свети праведник Йоан Кронщадски.

Официални контакти също са били осъществявани на най-високо ниво, по-специално, Коптският Патриарх Петър VII се е срещнал многократно с делегатите на император Николай I, а руският пратеник в Константинопол А.Б. Лобанов-Ростовски водил кореспонденция с патриарх Кирил IV. Император Александър III се радвал на голям авторитет сред коптския народ, след смъртта му през 1894 г. в катедралата „Свети Марк“ в Кайро е била отслужена панихида. Йерарсите на Коптската Църква присъствали и на коронацията на император Николай II в Москва през 1896 г.

В периода от 1917 до 1943 г. Руската Църква, която и била в условията на богоборчески преследване и принудителна изолация, и е нямала възможност да поддържа контакти с Коптската Църква, както и с други Църкви. Въпреки това, веднага след като получава такава възможност, контактите са били подновени. Още през 1945 г. се е състояло първото посещение на Предстоятеля на Руската Православна Църква в Египет - тази страна е била посещавана и от Светейшия Патриарх Алексий I.

По същото време в Кайро е учредено представителство на Патриарха Московски и на цяла Русия при Александрийския и на цяла Африка Патриарх, чиито непосредствени задачи са - поддържането на контактите както с Александрийската Православна Църква, така и с Коптската Църква. Светейшият Патриарх Алексий посетил за втори път Египет и се срещнал с Коптския Патриарх Кирил VI през 1960 г. Делегации на Коптската Църква са били редовно канени на общоцерковни тържества на Руската Православна Църква, включително са присъствали и на Поместните събори през 1971 и 1990 г. През 1991 г. Светейшият Патриарх Алексий II също посетил Египет, а през 2010 г. - Светейшият Патриарх Кирил.

Значителен принос за засилването и активизирането на междуцърковните контакти с коптската страна има председателят на ОБЦС, митрополит Ленинградски и Новгородски Никодим, който лично е посещавал Египет многократно от края на 50-те години на миналия век, когато е бил в ранга на архимандрит и заемал поста Ръководител на Руската духовна мисия в Йерусалим. Приснопамятния Владика е обръщал голямо внимание на тези контакти, и докато е бил на длъжност председател на Отдела за външни църковни връзки на Московската Патриаршия.

Първият предстоятел на Коптската Църква, посетил Московската Патриаршия, е патриарх Шенуда III (1972 г.). През 1988 г. той отново, начело на голяма коптска делегация, посетил Руската Православна Църква, участвайки в честванията в чест на 1000-годишнината от Покръстването на Русия. През 2008 и 2009 г. с благословията на патриарх Шенуда коптските делегации присъствали на погребението на Светейшия Патриарх Алексий II и на интронизацията на Светейшия Патриарх Кирил. Представители на Руската Православна Църква са посетили Кайро

през 2012 г., за да присъстват на погребението на Патриарх Шенуда III и на интронизацията на Патриарх Тавадрос II.

По време на посещението на Патриарх Тавадрос II в Русия на 28 октомври - 4 ноември 2014 г. и срещата му със Светейшия Патриарх Московски и на цяла Русия Кирил е било постигнато споразумение за разширяване на сътрудничеството, по-специално, специална комисия за диалог между Руската Православна Църква и Коптската Църква. Днес се осъществява редовен обмен на делегации между двете Църкви и се осъществяват съвместни проекти, включително в областта на двустранните богословски консултации, както и в академичната, медийната, социалната и младежката сфера. Египет заема важно място в контекста на системните усилия за подкрепа на християните, положени от Руската Православна Църква. Коптската Църква, като най-голямата в Близкия Изток и Северна Африка, е важен партньор на Московската Патриаршия в прилагането на хуманитарните усилия в тези региони.

Една от ключовите области на взаимодействие през последните години станаха контактите между представители на монашеството на двете църкви. Коптските йерарси и духовници винаги са се интересували от живота на руските манастири, точно както посещенията на коптските манастири в Египет традиционно са били част от програмата на много посещения на руски църковни делегации. Много заседания на Смесената комисия по богословски диалог между Православната Църква и Древните Източни Църкви, включително и пленарните й сесии, са се провеждали в манастира Свети Бишой (преподобни Паисий Велики), който има статут на Лавра и един от Патриаршеските резиденции. В исторически план манастирите са основният център на църковния живот за коптите; почти всички коптски епископи постоянно пребивават в манастири и са техни игумени или предстоятели.

Взаимното изучаване на египетските и руските монашески традиции има важно значение и за двете страни. Много руски аскети са добре известни в Коптската Църква – светите преподобни Сергей Радонежки и Серафим Саровски, блажената Ксения Петербургска и Матрона Московска. Руската Православна Църква се интересува особено задълбочено от опита за запазване на живота в египетските манастири според уставите, създадени от отците-основатели на монашеството. С благословението на Светейшия Патриарх Кирил развитието на тази област на сътрудничество с Коптската Църква се ръководи от председателя на Синодалния отдел за манастирите и монашеството, митрополит Каширски Теогност.

Това взаимодействие получи широк положителен отзвук и в двете Църкви. По-специално, духовното наследство на отците от Египетския патерик стана основната тема на международната конференция на Синодалния отдел по манастирите и монашеството (Москва, ноември 2018 г.). През 2018-2021 г. древните египетски манастири също бяха многократно посещавани от снимачните екипи на медиите на Руската Православна Църква, които създадоха редица проекти за документални филми, посветени на историята и съвременния живот на Коптската Църква. Нейното духовно наследство включва както традицията на древното благочестие, така и подвига на новомъчениците, последните от които умряха за Христос през 2015 г. на средиземноморския бряг на Либия.

Източник: <https://mospat.ru/bg/news/87907/>